

KOMUNIKAT PRASOWY nr 29/23

Luksemburg, 16 lutego 2023 r.

Wyrok Trybunału w sprawie C-312/21 | Tráficos Manuel Ferrer

Powództwa o odszkodowanie z tytułu naruszenia prawa konkurencji: prawo Unii w tej dziedzinie nie stoi na przeszkodzie przepisowi krajowemu, zgodnie z którym w przypadku częściowego uwzględnienia roszczenia koszty postępowania obciążają każdą stronę, tak że każda ponosi połowę kosztów wspólnych

Asymetrii w dostępie do informacji między stronami sporu nie uwzględnia się przy ocenie, czy sąd krajowy może dokonać oszacowania szkody wynikającej z takiego naruszenia

Z naruszeń prawa konkurencji państw członkowskich lub Unii mogą wynikać szkody zarówno dla przedsiębiorstw, jak i dla jednostek. Dyrektywa 2014/104 zawiera niektóre przepisy regulujące dochodzenie roszczeń odszkodowawczych odnoszących się do tych naruszeń, objęte przepisami prawa krajowego¹. Zgodnie z tą dyrektywą każda osoba fizyczna lub prawna, która poniosła szkodę wynikającą z naruszenia prawa konkurencji, powinna móc dochodzić pełnego odszkodowania z tytułu tej szkody i je uzyskać. W dyrektywie tej zobowiązano państwa członkowskie do przewidzenia w szczególności środków pozwalających na usunięcie asymetrii w dostępie do informacji istniejącej między stroną, która poniosła szkodę i stroną, która dopuściła się naruszenia prawa konkurencji.

19 lipca 2016 r. Komisja wydała decyzję, w której stwierdziła, że 15 producentów samochodów ciężarowych, w tym spółki Daimler AG, Renault Trucks SAS i Iveco SpA, uczestniczyło w kartelu dotyczącym cen samochodów ciężarowych w Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG).

Dwa hiszpańskie przedsiębiorstwa, z których jedno zakupiło samochód ciężarowy marki Mercedes wyprodukowany przez spółkę Daimler, a drugie zakupiło jedenaście samochodów ciężarowych (pięć wyprodukowanych przez spółkę Daimler, cztery przez spółkę Renault Trucks i dwa przez spółkę Iveco), wniosły 11 października 2019 r. do sądu gospodarczego nr 3 w Walencji (Hiszpania) powództwo o odszkodowanie przeciwko spółce Daimler. Twierdzą one, że poniosły szkodę, która wynikała z nadmiernych cen zakupionych pojazdów ze względu na noszące znamiona naruszenia zachowanie tej spółki i przedstawiły, w celu wykazania tych nadmiernych cen, opinię biegłego. Spółka Daimler ze swej strony przedstawiła własną opinię biegłego. Wspomniane przedsiębiorstwa przedstawiły opinię techniczną dotyczącą wyników uzyskanych po otrzymaniu przez nie zgody na zapoznanie się z danymi uwzględnionymi w opinii biegłego przedstawionej przez spółkę Daimler, na wniosek tej ostatniej.

Powziąwszy wątpliwość dotyczącą zgodności krajowego prawa proceduralnego z prawem Unii, hiszpański sąd

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/104/UE z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie niektórych przepisów regulujących dochodzenie roszczeń odszkodowawczych z tytułu naruszenia prawa konkurencji państw członkowskich i Unii Europejskiej, objęte przepisami prawa krajowego (Dz.U. 2014, L 349, s. 1).

przedstawił pytania prejudycjalne Trybunałowi.

W swoim dzisiejszym wyroku Trybunał uznał, że w odniesieniu do powództw o odszkodowanie, o których mowa w dyrektywie 2014/104, **prawo Unii nie stoi na przeszkodzie przepisowi krajowego postępowania cywilnego, na podstawie którego w przypadku częściowego uwzględnienia roszczenia koszty postępowania obciążają każdą stronę, która ponosi wówczas połowę kosztów wspólnych**, z wyjątkiem przypadku zachowania stanowiącego nadużycie. Zdaniem Trybunału, przepis ten nie czyni praktycznie niemożliwym lub nadmiernie utrudnionym korzystania z prawa do całkowitego naprawienia szkody poniesionej w wyniku zachowania antykonkurencyjnego (zasada skuteczności).

W odróżnieniu od dyrektywy dotyczącej nieuczciwych warunków², w której wprowadzono ograniczenia w zakresie nierównego układu sił między stroną słabą (konsumentem) a stroną silną (przedsiębiorcą, który zbył lub wynajął towary lub świadczył usługi) dyrektywa 2014/104 odnosi się do powództw dotyczących odpowiedzialności pozaumownej przedsiębiorstwa i tworzących **między stronami sporu układ sił, który** ze względu na podejmowanie krajowych środków transponujących tę dyrektywę **może zostać zrównoważony. Działanie prawodawcy Unii dało zatem pierwotnie niekorzystnie traktowanej stronie, która poniosła szkodę, środki mające na celu przywrócenie na jej rzecz równowagi sił między nią a stroną, która dopuściła się naruszenia.** Zmiana tego układu sił zależy od zachowania każdej z tych stron, w szczególności od skorzystania przez stronę, która poniosła szkodę, z udostępnionych jej narzędzi.

W konsekwencji, **w przypadku częściowej przegranej strony, która poniosła szkodę, zasadne jest poniesienie przez nią własnych kosztów lub przynajmniej ich części, a także części kosztów wspólnych**, o ile w szczególności powstanie tych kosztów można jej przypisać, np. ze względu na wysunięcie przez nią nadmiernych roszczeń czy też sposób prowadzenia sporu.

W odniesieniu do **możliwości dokonania przez sąd krajowy oszacowania szkody** na podstawie dyrektywy 2014/104, Trybunał zaznaczył, że **oszacowanie zakłada z jednej strony, że istnienie szkody zostało stwierdzone, a z drugiej strony, że dokładne ustalenie wysokości tej szkody jest praktycznie niemożliwe lub nadmiernie trudne.** Oznacza to między innymi, że działania takie jak wniosek o ujawnienie dowodów, o którym mowa w tej dyrektywie, okazały się bezskuteczne. Asymetria w dostępie do informacji nie musi być uwzględniana, ponieważ, nawet jeśli strony znajdują się na równorzędnej pozycji w odniesieniu do dostępnych informacji, możliwe są trudności w konkretnym określeniu wysokości szkody.

Okoliczność, że strona, która dopuściła się naruszenia prawa konkurencji, **udostępniła** stronie, która poniosła szkodę, **dane, na których oparła się, aby zakwestionować ekspertyzę** tej ostatniej, **nie jest** sama w sobie **istotna** dla oceny, czy sąd krajowy może dokonać oszacowania szkody. Fakt, że **roszczenie zostało skierowane tylko przeciwko jednemu z adresatów decyzji stwierdzającej omawiane naruszenie nie jest również zasadniczo istotny w tym względzie.**

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793

² Dyrektywa Rady 93/13/EWG, z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (Dz.U. 1993, L 95, s. 29).

Pozostańmy w kontakcie!

